

Examenul de bacalaureat național 2013
Proba E. d)

Filosofie

Varianta 2

Profilul umanist din filiera teoretică și toate profilurile și specializările din filiera vocațională, cu excepția profilului militar.

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.**

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

A. Scrieți pe foaia de examen litera corespunzătoare răspunsului corect, pentru fiecare dintre situațiile de mai jos. Este corectă o singură variantă de răspuns.

1. Liberul arbitru reprezintă:
 - a. libertatea omului de a alege între mai multe posibilități
 - b. afirmarea libertății absolute a ființei umane
 - c. libertatea individului de a practica orice religie sau convingere
 - d. libertatea omului de a nu se supune legilor nedrepte
2. Augustin înțelege omul ca fiind:
 - a. o ființă unică, a cărei suflet presupune memoria, imaginația și voința
 - b. o existență întreită, care se separă pe planuri distincte în funcție de context
 - c. un conglomerat, format din suflet și faptul de a fi un sine
 - d. alcătuit din trup și suflet, o ființă care cunoaște că este și că vrea, vrea să fie și să cunoască
3. Etica deontologică consideră că, o acțiune are valoare morală dacă:
 - a. este guvernată de principii normative care îi conferă necesitate și universalitate
 - b. prin intermediul ei se poate obține plăcerea
 - c. are un scop insuficient determinat
 - d. vizează probleme controversate, cu un caracter moral explicit
4. Teoria politică conform căreia, principala funcție a statului este aceea de a garanta drepturile și libertățile individuale este:
 - a. liberalismul
 - b. etatismul
 - c. elitismul
 - d. anarhismul
5. „*Existența într-un mister și pentru revelare*”, definește natura umană în concepția lui:
 - a. L. Blaga
 - b. J. Locke
 - c. Platon
 - d. J. St. Mill
6. Ideea de bază a eticilor eudaimoniste este aceea că:
 - a. fundamentul moralei este utilitatea
 - b. fericirea se obține prin căutare rațională, guvernată de intelect
 - c. fericirea maximă se procură prin absența durerii trupului și a suferinței sufletului
 - d. fundamentul moralei este plăcerea

18 puncte

B. Libertatea este o experiență familiară pentru fiecare dintre noi. În forma cea mai generală, putem spune că libertatea este absența obstacolelor sau a constrângerilor.

1. Menționați trei tipuri de libertate. **6 puncte**
2. Ilustrați, printr-un exemplu concret, relația dintre libertate și constrângerile politice. **3 puncte**
3. Formulați un enunț filosofic afirmativ care să pună în relație conceptele de *stat de drept* și *libertate*. **3 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Analizați succint, din perspectivă filosofică, problematica *dreptății*, ca valoare social-politică, având în vedere următoarele repere:

- numirea unui filosof care a abordat problematica dreptății, ca valoare social-politică **4 puncte**
- explicarea unei teze/perspectivă filosofice referitoare la dreptate **10 puncte**
- ilustrarea tezei/perspectivă filosofice pe care ați explicat-o, printr-un exemplu concret de situație din societatea contemporană **6 puncte**
- formularea unei obiecții la adresa tezei/perspectivă filosofice pe care ați explicat-o **6 puncte**
- precizarea modului în care poate fi analizat raportul existent între egalitate și dreptate, din perspectiva unui susținător al egalitarismului socio-economic **4 puncte**

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

A. *Doctrina potrivit căreia fundamentul moralei este utilitatea sau principiul celei mai mari fericiri susține că acțiunile sunt bune în măsura în care aduc fericire și rele dacă ele au ca rezultat contrariul fericirii. Prin cuvântul „fericire” se înțelege plăcerea sau absența suferinței; prin „nefericire” suferința sau absența plăcerii. (...) Trebuie să admitem totuși, că, în general, filosofii utilitariști au recunoscut superioritatea plăcerilor spiritului asupra celor ale corpului. Aceasta constă, în principal, în durată, certitudinea și intensitatea mai mare a primelor, adică mai degrabă în avantajele pe care le procură decât în natura lor intrinsecă.*

(John Stuart Mill, *Utilitarismul*)

1. Precizați, pe baza textului dat, două caracteristici ale moralei. **4 puncte**
 2. Menționați o deosebire existentă între perspectiva filosofică asupra moralei, prezentată în text și o altă perspectivă filosofică asupra moralei, a cărei teză/idee de bază ați precizat-o explicit. **6 puncte**
 3. Evidențiați, în aproximativ o jumătate de pagină, o corelație existentă între termenii *utilitate* și *fericire*. **10 puncte**
- B. Știind că *potrivit concepției lui Aristotel, omul este un animal social*:
1. Argumentați în favoarea ideii/tezei filosofice prezentată în enunț. **6 puncte**
 2. Formulați un punct de vedere personal referitor la actualitatea perspectivei filosofice prezentată în enunț. **4 puncte**